

Essential Values in Jewish Medical Ethics

Rabbi Dr. Jason Weiner ~ Cedars-Sinai Medical Center

Infinite

Leviticus 18:5

You shall keep My laws and My rules, by the pursuit of which a person shall live: I am the Lord.

וְשָׁמַרְתֶּם אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אִתְּכֶם
הָאָדָם וְחַי בָּהֶם אֲנִי יְהוָה:

Yoma 85a

With regard to **one upon whom a rockslide fell**, and there is uncertainty whether he is there under the debris or not; and there is uncertainty whether he is still alive or dead; and there is uncertainty whether the person under the debris is a gentile or Jew, one clears the pile from atop him. The Gemara asks: **What is the mishna saying?**

The Gemara explains: **It is speaking** using the style of: **Needless to say**, and should be understood as follows: **Needless to say**, in a case where its **uncertain** whether **he is there or not there**, one removes the debris, since **if he is** there and he is **alive**, one must **clear** the debris. **But even** if its **uncertain** whether he is **alive or dead**, one must **clear** the debris. **And needless to say**, when there is **uncertainty** whether he is **alive or dead**, but it is certain that he is **a Jew**, one must clear the debris. **Rather**, one must **clear** the debris **even if** there is **uncertainty** whether **he is a gentile or a Jew**.

If **they found him alive**, they continue to **remove** the debris. The Gemara is surprised at this: **If they find him alive**, it is **obvious** that they remove the debris, since that is saving a life. The Gemara answers: **No**, it is **necessary** to teach that one must desecrate Shabbat for his sake **even** if it is clear that he will **live** only a **short while** and will die soon after.

מי שנפל עליו מפולת וכו' מאי
קאמר לא מיבעיא קאמר לא
מיבעיא ספק הוא שם ספק
אינו שם דאי איתיה חי הוא
דמפקחין אלא אפילו ספק חי
ספק מת מפקחין ולא מיבעיא
ספק חי ספק מת דישאל אלא
אפילו ספק כותי ספק ישראל
מפקחין מצאוהו חי מפקחין
מצאוהו חי פשיטא לא צריכא
דאפי' לחיי שעה

ביאור הלכה סימן שכט סעיף ד"ה * אלא לפי

לדינא לא תלוי כלל במצות דאין הטעם דדחינן מצוה אחת בשביל הרבה מצות אלא דחינן כל המצות בשביל חיים של ישראל וכדיליף לה שמואל מוחי בהם כדכתב הרמב"ם פ"ב מהלכות שבת שאין משפטי התורה נקמה בעולם אלא רחמים וחסד ושלוה בעולם וכמו כן לכל הני תנאי דילפי לה ממזבח וממילה וממחירת מוכרח דאחיים של אדם קפיד רחמנא (בר מההיא דחלל שבת אחת וכו') וכן מוכרח לשמואל דאמר גבי תינוק מושלך ברוב א"י דמפקחין אף על פי דעל פי דין יהיה א"י גמור ולא יקיים שום מצוה אעפ"כ כיון דבפקוח נפש אין הולכין אחר הרוב חיישין שמא מישראל הוא. ולפ"ז ברור דאפילו קטן מרוצץ נמי מחללין אעפ"י דלא ישמור שבתות גם לא יתודה ולא יבוא לכלל גדול אעפ"כ מחללין וכמו כן ה"ה חרש ושוטה אף על גב דאין בני מצות מ"מ מחללין עליהם דהא דלא מקיימי מצוה הוא משום אונסיה

Relative

Deuteronomy 4:9

But take utmost care and watch yourselves scrupulously, so that you do not forget the things that you saw with your own eyes and so that they do not fade from your mind as long as you live. And make them known to your children and to your children's children:

רָק הַשְׁמַר לְךָ וְשָׁמַר נִפְשְׁךָ מֵאֵד
פְּנֵי תִשְׁכַּח אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־רָאוּ
עֵינֶיךָ וּפְנֵי־יָסֻרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ
וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וּלְבְנֵי בָנֶיךָ:

Talmud Bavli, Ketubot 104a

On the day that Rabbi died, the Rabbis decreed a public fast (because of his illness), and begged for heavenly mercy. And they said: "Whoever shall say that Rabbi has died shall be pierced with a sword." The maidservant of Rabbi ascended to the roof and said: "Those above seek to take Rabbi, and those below seek to keep Rabbi. May it be His will that those below overcome those above." Once she saw that Rabbi entered the restroom many times (suffering a gastrointestinal illness) and that he had to remove and replace his tefillin each time, and that he suffered greatly, she said: "May it be His will that those above overcome those below." But the rabbis did not cease to pray for mercy, so she took a small earthenware vessel, and threw it from the roof to the ground. The rabbis momentarily ceased praying for mercy, and Rabbi died.

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף קד עמוד א

ההוא יומא דנח נפשיה דרבי, גזרו רבנן תעניתא ובעו רחמי, ואמרי: כל מאן דאמר נח נפשיה דר', ידקר בחרב. סליקא אמתיה דרבי לאיגרא, אמרה: עליוני' מבקשין את רבי והתחתוני' מבקשין את רבי, יהי רצון שיכופו תחתונים את העליונים. כיון דחזאי כמה זימני דעייל לבית הכסא, וחלץ תפילין ומנח להו וקמצטער, אמרה: יהי רצון שיכופו עליונים את התחתונים. ולא הוו שתקי רבנן מלמיבעי רחמי, שקלה כוזא שדייא מאיגרא [לארעא], אישתיקו... מרחמי ונח נפשיה דרבי

Ran, Nedarim 40a (R Nissim of Gerona, Spain 14th Cent.)

"He who does not visit the sick will not ask mercy (pray) neither that he should live nor die." It seems to me that this means that in some instances, one must pray on behalf of the sick that he die, such as when he is severely pained by his illness [i.e., intractable pain] and it is [also clear that it is] impossible for him to live [i.e., survive, or live for a long period]. This is what we learn from [Talmud] Ketuvot 104a. Because of this, it is stated here that one who [actually] visits the sick, helps him live with his prayer because it is a more effective prayer; whereas one who doesn't visit, not only he doesn't help him live; but where there would be an advantage for him to die [as in the case when he suffers from intractable pain and an incurable illness], he doesn't even grant him that minimal benefit.

ר"ן מסכת נדרים דף מ עמוד א

אין מבקש עליו רחמים לא שיחיה ולא שימות - נראה בעיני דה"ק פעמים שצריך לבקש רחמים על החולה שימות כגון שמצטער החולה בחליו הרבה ואי אפשר לו שיחיה כדאמרינן בפרק הנושא (כתובות קד) דכיון דחזאי אמתיה דרבי דעל כמה זימני לבית הכסא ואנח תפילין וקא מצטער אמרה יהי רצון שיכופו העליונים את התחתונים כלומר דלימות רבי ומש"ה קאמר דהמבקר חולה מועילו בתפלתו אפי' לחיות מפני שהיא תפלה יותר מועלת ומי שאינו מבקר אין צריך לומר שאינו מועילו לחיות אלא אפי' היכא דאיכא ליה הנאה במיתה אפי' אותה זוטרת אינו מהנהו

